

İLK ATAK PSİKOZ HASTALARINDA NÖROPSİKOLOJİK DEĞERLENDİRMELER

Amaç: Erken yaşta ortaya çıkan ilk psikoz atağı birçok sosyodemografik ve klinik değişkenlerin etkisinde gerçekleşmektedir. İlk atak psikoz hastalarında bilişsel ve işlevsel bozulmalar da söz konusu olabilir. Bu çalışmada ilk psikotik atak yaşayan hastalarda sosyodemografik değişkenler, alkol ve madde kullanımı, travmatik yaşam olayları gibi çevresel etkenlerin psikozun oluşmasındaki rolü incelenmekte ve ilk atak hastalarda bilişsel işlevlerde bozulma olup olmadığı araştırılmaktadır.

Yöntem: Araştırmanın örneklemini 60 İlk Atak Psikoz (İAP) hastası ve 60 sağlıklı gönüllü kontrolden oluşturuldu. İki grubun bilişsel işlevlerini değerlendirmek için Nöropsikolojik Test Bataryası; psikososyal etkenleri değerlendirmek için Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği (CTQ), Sosyal Çevre Ölçüm Aracı, Yaşam Olayları Ölçeği, Tütün ve Alkol Kullanım ve Madde/Esrar Kullanım Ölçeği kullanıldı. Hasta grubunun klinik durumunu değerlendirmek için; Pozitif ve Negatif Sendrom (PANSS), Young Mani Belirtileri, İçgörü Ölçeği kullanıldı.

Bulgular: İlk atak psikoz hastalarında; son bir yıl içinde yaşanan yaşam olayları, doğum mevsimi, adli öykü, OKB öyküsü, 1.derece akrabada şizofreni olma ve psikoz bulunma, intihar girişimi gibi klinik değişkenler açısından sağlıklı kontrollere göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık görüldü. İlk atak psikoz hastalarında sağlıklı normallerle karşılaştırıldığında, özellikle sözel bellek, dikkat, işlem hızı, çalışma belleği ve yürütücü işlevlerde daha belirgin bilişsel işlev bozulması olduğu saptandı.

Sonuç: Şizofrenide önemli belirti kümelerinden biri olan bilişsel işlev bozulması şizofreni hastalığının başlangıcında, ilk psikoz atağının çıktığı dönemde de bulunmaktadır.

Anahtar Sözcükler: İlk psikotik atak, prodrom, nöropsikolojik testler.

Kaynaklar :

Yung AR, McGorry PD. The prodromal phase of first episode psychosis: past and current conceptualizations. Schizophr Bull, 1996; 22(2): 353- 370.

Yung AR, Phillips LJ, Yuen HP, Francey SM ve ark. Psychosis prediction 12-month follow up of a high-risk (" prodromal") group. Schizophr Res, 2003; 60: 21-32.